

Přírodovědné GYMNÁZIUM PRIGO: česká škola 21. století?

Přírodovědné gymnázium PRIGO působí v Ostravě už 25 let a v posledních letech prošlo mnoha změnami. O směřování gymnázia i dalších škol společenství PRIGO jsme hovořili s jeho ředitelkou – Ing. Natalií Uhrovou, Ph.D.

■ O školách PRIGO je v poslední době hodně slyšet. Co je to za projekt?

Jsmo možná viditelnější, ale nezačali jsme tu z ničeho nic fungovat na zelené louce. Naše nejstarší škola – Přírodovědné gymnázium PRIGO, kterou mám možnost řídit, letos oslavuje 25 let od svého vzniku. Faktem ale je, že pod společným názvem naše školy začaly vystupovat postupně a k definitivnímu sjednocení a k završení procesu synergického přístupu ke vzdělávání došlo až v minulém roce. Od té doby jsme všichni PRIGO.

■ Jaké školy vlastně skupina PRIGO zahrnuje?

Působíme na všech stupních vzdělávací soustavy. V zelené přírodovědné sekci naleznete mateřskou školu, základní školu nebo již zmíněné gymnázium. V hnědé humanitní pak obchodní akademii, vyšší odbornou školu nebo vysokou školu. Působíme zejména v ostravském Kampusu Mojmírovců, ale také na jiných místech Ostravy nebo Havířova.

■ Znamená název PRIGO něco konkrétního?

PRIGO není náhodná zkratka, ale vyjadřuje širší cíle uskupení našich škol. Vychází z anglického spojení PriorityGO, což můžeme volně přeložit jako prioritní nebo přednostní přístup. Snažíme se tímto komunikovat, že žák nebo student je u nás na prvním místě a jeho vzdělání nebo výchova jsou pro nás klíčovým úkolem. Primárním cílem je dosáhnout celoživotně udržitelného získávání znalostí, vědomostí a kompetencí založeného na rozvoji celé osobnosti a nejen na formálním získání kvalifikace. Současně se snažíme vychovávat přiměřeně sebevědomé jedince, kteří obstojí v dnešním dynamicky se vyvíjejícím globálním prostředí, které klade někdy přílišný důraz na formalizovanou kvalifikaci a výkonnost. Máme zkušenost, že tyto dva zdánlivě rozdílné cíle mohou být komplementární a rozvoj jedince nemusí být v rozporu s tím, jak obstojí ve skutečném životě. Přiměřeně k věku zařazujeme výchovu pro praktický život. Jedná se o kroužky, skupiny nebo kurzy pro rozvoj finanční gramotnosti, podnikání, právního vědomí, etikety, ale také etiky nebo prevence škodlivých jevů, se kterými se setkáváme žáci a studenti přiřadivou formou.

■ To, co uvádíte, zní rozumně, ale je to vůbec realizovatelné?

Naše zkušenosti ukazují, že ano. A právě rozum, přesněji řečeno „selský rozum“ by při koncipování vzdělávacího procesu i při jeho praktické realizaci neměl chybět. Na rozdíl od mnoha kolegů, kteří kritizují české školství, se nedomníváme, že jeho kritika je vždy na místě. Českou vzdělávací soustavu považujeme v jádru za velmi

dobrou a konkurenceschopnou a školy PRIGO se vůči ní zásadním způsobem nevymezují. Problémem spíše může být často nepochopení nebo formalizovanější aplikace některých zásad. Školní vzdělávací programy na středních školách PRIGO i při zohlednění povinných parametrů rámcových programů a školských předpisů, dávají slušný prostor jít vlastní cestou. Tím ale nechci říci, že je vše ve vzdělávacím systému bezchybné. Jak ukazují výsledky posledního

o metody, více tradiční. Přesto jsou gymnázium i obchodní akademie velmi otevřeným prostředím, nadstandardně komunikujeme se žáky i jejich rodiči a z opakované vlastní zkušenosti vím, že tento přístup nebývá zejména na některých gymnáziích vůbec běžný a nejsou ojedinělé případy, kdy k nám žáci přestupují právě z důvodu nedostatečné komunikace s vedením původní školy. Z dalších principů lze zmínit zaměření se na IT technologie, interaktivní

Samozřejmě. V současnosti existuje ze zákona pouze všeobecné gymnaziální vzdělávání a naši žáci tak získávají všeobecné znalosti, humanitní oblastí počínaje, přes jazykové kompetence a přírodovědnými předměty konče tak, aby bez problémů a s dobrými výsledky ukončili studium státní maturitou. Naši žáci se nehlásí jen na lékařské nebo přírodovědné fakulty, ale také na humanitně orientované vysoké školy. Přesto ale zvýšenými hodinovými

kteřá se zabývá již dvacet let přípravou pro studium na vysokých školách. V neposlední řadě jsem i já rovněž na vysoké škole působila. Snažíme se co nejméně omezit negativní jevy, které souvisejí s ne vždy dobře fungující spoluprací mezi středními a vysokými školami.

■ Zohledňujete nějakým způsobem prospěch ze základní školy při přijetí na gymnázium?

Určitě ano. Uchazečům, kteří splní podmínky prospěchu, dáme maximální možné bodové ohodnocení v přijímacím řízení. Domníváme se, že dlouhodobě velmi dobré výsledky na základní škole jsou předpokladem pro další úspěšné studium na našem gymnáziu, i když jsme si vědomi rozdílné kvality základních škol. V přijímacím řízení preferujeme nejen velmi dobrý prospěch ze všech předmětů, ale na stejnou roveň dáváme i vynikající prospěch z vybraných profilových předmětů. Vzhledem k tomu, že je zákonnou povinností každé střední školy zahrnout i jednotnou přijímací zkoušku, zohledňujeme ji v přijímacím řízení i my, ale její váha je na nejnižší možné úrovni.

■ Takže máte systém zaměřený spíše na žáky s velmi dobrými studijními výsledky?

Ano, takové žáky považujeme za prověřené, cílevědomé a vhodné pro studium na našem gymnáziu. Dá se také orientačně říci, že pokud žák splňuje podmínku prospěchu a zároveň není v jednotné přijímací zkoušce podprůměrný, potom má velkou šanci se na naše gymnázium dostat, pokud se zúčastní prvního kola. V ostatních kolech pak už kapacity nejsou tak velké a šance je menší. Přesto v žádném případě neopomíjíme ty, kteří vykazují nadprůměrnou inteligenci, avšak jejich studijní výsledky na základní škole nejsou nadprůměrné. Takoví žáci mohou absolvovat školní přijímací zkoušku z testu studijních předpokladů, a pokud jsou v ní úspěšní, chápeme to jako ekvivalent k velmi dobrému prospěchu na základní škole. Zároveň podstatným způsobem zohledňujeme i jiné aktivity ve všech oblastech společenského života, které dokladují dosavadní aktivity uchazeče nejen ve studiu. Jedná se např. o členství v Mense ČR, úspěchy v logické olympiádě, jazykové certifikáty apod. Podobně pak postupujeme nejen na gymnáziu, ale také na obchodní akademii, byť např. profilové předměty, ve kterých hodnotíme prospěch, jsou odlišné.

■ Zaměřujete se tedy také na mimořádně nadané studenty?

Školy PRIGO se všechny zaměřují také na mimořádně nadané žáky a studenty. Už v mateřské škole mohou např. mimořádně nadané děti získat stipendium. Na Základní škole PRIGO pak máme už více než polovinu mimořádně nadaných nebo nadprůměrných dětí. Naše gymnázium pak integruje tyto žáky do běžných tříd a má pro ně speciální program, který jim umožňuje rozvíjet jejich talent nejen na střední škole, ale také v dalším vysokoškolském studiu. Metodicky zajišťuje práci

s mimořádně nadanými žáky a studenty CEMNAS (Centrum pro mimořádně nadané studenty), což je celoškolské pracoviště naší vysoké školy, které v této oblasti spolupracuje s University of Cambridge ve Velké Británii.

■ Opakovaně jste zmínila University of Cambridge. Taková spolupráce české školy není příliš častá?

Považujeme za velký úspěch, že jsme kvalitou konceptu PRIGO přesvědčili nejprve písemným projektem a později i na ústních jednáních zástupce zmíněné univerzity o tom, že spolupráce s námi má smysl, a velice si jí vážíme. Už jen proto, že tato univerzita patří mezi tři nejlepší na světě a má velké zkušenosti s prací s mimořádně nadanými studenty. Nedávno jsem University of Cambridge osobně navštívila spolu s doc. Machovou – rektorkou naší vysoké školy a Dr. Mackem – ředitelem vyšší odborné školy, a kromě prezentace a workshopu, která pro nás byla připravena, jsme dojednali stáže našich pedagogů a psychologů pro letošní rok. Věřím, že nabyté zkušenosti opět využijeme při výuce nejen na našem gymnáziu.

■ Poskytujete vzdělání také ve víceletých oborech?

Ano. Naše gymnázium poskytuje vzdělání nejen ve čtyřletém studiu, ale také v šestiletém studiu a osmiletém studiu. Víceleté studium nám umožňuje pracovat s našimi žáky šest nebo i osm let, což nám dává možnost mnohem propracovaněji aplikovat přístup PriorityGO. Všechny tři možné typy gymnázií jsou na jednom místě nejenom v našem regionu výjimečné.

■ Vaše gymnázium nevybírá školné?

Studium na našem gymnáziu, stejně jako obchodní akademii, je po celou dobu bezplatné a školné nevybíráme. Navíc máme velmi dobře nastavený stipendijní fond a stipendia, která poskytujeme našim žákům, jsou vysoce nadstandardní. Stipendium minimálně ve výši 500 Kč měsíčně získá každý z prvním kole přijatý uchazeč. V dalším studiu jsou prospěchová stipendia ve výši 500 Kč – 2000 Kč měsíčně.

■ Závěrem. Na co jste na středních školách, které řídíte, nejvíce pyšná?

Nejvíce samozřejmě na naše žáky, kteří si většinou vážící našeho úsilí a mají kvalitní výsledky již v průběhu studia, u státní maturity nebo při vysokoškolském studiu. Neméně si ale cením našich pedagogů, kteří jsou zapálení pro věc a tvoří velmi dobrý a stabilní kolektiv. Z ostatních věcí mě těší výrazné zlepšení počtu a kvality odborných učeben. Vždyť jen za poslední dva roky jsme uvedli do provozu dvě nové odborné učebny pro výuku přírodovědných předmětů zahrnující mimo jiné i americký edukační systém PASCO, dvě nové počítačové učebny, jednu jazykovou učebnu, repliku soudní síně pro výuku právních disciplín nebo botanickou zahradu s venkovní učebnou a skleníkem.

Fotoarchív Přírodovědné gymnázium PRIGO

Ředitelka Přírodovědného GYMNÁZIA PRIGO Ing. Natalie Uhrová, Ph.D.

průzkumu OECD, tak např. na mnoha českých školách chybí orientace na týmovou práci nebo praktickou aplikaci poznatků. Námí uplatňovaný přístup PriorityGO toto také zohledňuje a je postaven na několika hodnotách, které se odrážejí v desítkách principů, které systematicky a napříč všemi školami rozvíjejí vstupní podmínky dané školskou legislativou u nás.

■ Můžete některé principy škol PRIGO stručně zmínit?

Ve stručnosti je možné zmínit, že sami sebe vnímáme jako „českou školu“, která respektuje tradice a výzvy našeho kontinentálního vzdělávacího prostoru. Alternativní metody ve vzdělávání používáme vždy s rozmyslem a prověřeným způsobem. To ale v žádném případě neznamená, že nezohledňujeme výzvy globálního prostředí. Jsme jednou z mála škol, které mají povolení MŠMT k bilingvní výuce některých předmětů v cizím jazyce, a to nejen na gymnáziu nebo obchodní akademii, které řídím, ale také na základní škole. Součástí škol PRIGO je také jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky. Rovněž rozlišujeme stupeň vzdělávání, kde nejen podle školských předpisů můžeme použít alternativní přístupy, ale kde je to dle zdravého rozumu také možné. V Mateřské škole PRIGO např. významně využíváme prvky Montessori pedagogiky jako alternativní směr, ale na gymnáziu jsme, pokud jde

blended learningové formy výuky, spolupráci se zahraničními univerzitami apod.

■ Je Přírodovědné gymnázium PRIGO nějak specifické?

Jak už bylo řečeno, všechny naše školy jsou specifické nadstandardní komunikací s rodiči i žáky, jasně prezentovanou aplikací nejen zákonných podmínek pro výuku, ale i dalších principů PriorityGO přístupu. Pokud jde přímo o gymnázium tak, jak již plyne ze samotného názvu, se věnujeme více přírodovědným předmětům a oborům. Žáci se u nás mohou zaměřit na dvě základní profílce. Máme lékařskou profílci pro uchazeče o studium na lékařských, veterinárních nebo farmaceutických fakultách a přírodovědnou či technickou profílci pro potenciální studenty přírodovědných a technických fakult.

■ Takže jste specialisty na lékařské fakulty?

Netvrdím, že jsme specialisty, ale je fakt, že se zaměřujeme asi více než jiní na přípravu pro přijímací řízení na lékařské, veterinární nebo farmaceutické fakulty i na samotné studium na nich. Spolupracujeme v této oblasti nejen se samotnými fakultami ale i s klinickou praxí, což se odráží přiměřeně v samotné výuce. Nejsme ale střední zdravotnickou školou a její místo ve vzdělávací soustavě nenahrazujeme.

■ Mohou se k Vám hlásit uchazeči o studium i jiných vysokých škol?

dotacemi v přírodovědné oblasti dáváme uchazečům konkurenční výhodu oproti jiným gymnáziím. Pokud je žák výrazně humanitněji orientován a předpokládá se, že bude pokračovat studiem na humanitní vysoké škole, je podle mého názoru vhodnější ať se přihlásí na Mezinárodní obchodní akademii PRIGO, která se snaží omezit výuku přírodovědných předmětů na minimální úrovni a soustřeďuje se na předměty dle předpokládané profílce žáka. Na výběr je buď ekonomická, nebo právní profílce.

■ Hodně hovoříte o možnosti pokračování ve studiu na vysoké škole, ale není to trochu samotářské?

Mám několik důvodů, proč zmiňuji eventuelně další studium na vysoké škole. Ze zkušenosti vím, že je to pro hodně rodičů při volbě střední školy důležité. Zároveň jsme fakultní školou Ostravské univerzity a s vysokými školami nejen v regionu hodně spolupracujeme. Navázali jsme i spolupráci se zahraničními vysokými školami a naši pedagogové a psychologové se mohou zúčastnit stáží na asi nejlepší univerzitě na světě v Cambridge. Součástí výuky na gymnáziu i obchodní akademii jsou také přednášky vysokoškolských pedagogů z oboru a často mají naši žáci aktivity přímo na vysokoškolských pracovištích, což je umožněno zejména díky partnerství se společností SOKRATES,